

สะดุดทางเท้าล้ม ... เพราะไม่ระมัดระวัง !

คดีปกครองที่จะนำมาเล่าสู่กันฟังฉบับนี้ เป็นเรื่องของคนเดินถนนที่ประสบอุบัติเหตุได้รับบาดเจ็บสาหัสจากการเดินสะดุดแผ่นกระเบื้องคอนกรีตทางเท้าเนื่องจากรากของต้นไม้ต้นขอบกระเบื้องให้ยกตัวสูงขึ้นกว่ากระเบื้องแผ่นอื่น ทำให้แขนซ้ายกระแทกพื้นคอนกรีตอย่างแรง ได้รับบาดเจ็บสาหัสและต้องเข้ารับการผ่าตัดที่โรงพยาบาล และได้ขอให้หน่วยงานของรัฐที่ดูแลรับผิดชอบคือ กรุงเทพมหานคร ชดใช้ค่าเสียหาย

คดีนี้กรุงเทพมหานคร ไม่ได้ชดใช้ค่าเสียหาย เนื่องจากเมื่อให้เจ้าหน้าที่ไปตรวจสอบทางเท้าบริเวณที่เกิดเหตุ และได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง แล้วต่อมาได้รับรายงานว่า กระเบื้องคอนกรีตที่ยกตัวสูงขึ้นจากแนวระนาบกระเบื้องแผ่นอื่นเกิดจากการที่รากไม้ขยายตัวดันขอบของกระเบื้อง จึงทำให้มุมกระเบื้องดังกล่าวสูงขึ้นกว่ากระเบื้องแผ่นอื่นประมาณ 1.50 เซนติเมตร ซึ่งเจ้าหน้าที่ได้ทำการตัดรากต้นไม้ดังกล่าวออกและปูกระเบื้องคอนกรีตให้มีระนาบเดียวกันแล้ว

แต่ผู้เสียหายเห็นว่า การที่กรุงเทพมหานครซึ่งมีหน้าที่บำรุง ดูแลรักษาทางเท้า ทางสัญจร ไม่จัดทำป้ายเตือนให้ระวังในบริเวณทางเท้าที่เกิดเหตุ ถือเป็นการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองขอให้มีการพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทน

ประเด็นสำคัญ คือ กรุงเทพมหานคร (ผู้ถูกฟ้องคดี) ละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดหรือไม่ ? โดยมาตรา 89 วรรคหนึ่ง (6) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528 บัญญัติให้กรุงเทพมหานครมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการในเขตกรุงเทพมหานครในเรื่องการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก ทางน้ำ และทางระบายน้ำ

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า เมื่อสภาพทางเท้าที่เกิดเหตุปูด้วยกระเบื้องคอนกรีตและมีการปลูกต้นไม้โดยเว้นพื้นที่ว่างที่ไม่ได้ปูแผ่นกระเบื้องเป็นกรอบสี่เหลี่ยมรอบโคนต้นไม้ และมุมด้านหนึ่งของกระเบื้องแผ่นที่ผู้ฟ้องคดีเดินสะดุดได้ยกตัวสูงขึ้นจากแนวระนาบเดียวกันเล็กน้อย โดยแผ่นกระเบื้องถูกรากไม้ข้างใต้ดันมุมให้สูงจากระดับแผ่นกระเบื้องข้างเคียงประมาณ 1.50 เซนติเมตร แต่สภาพโดยทั่วไปของทางเท้าใกล้เคียงยังอยู่ในสภาพใช้งานได้ปกติ และปลอดภัยต่อการสัญจร และแม้ว่าสภาพทางเท้าจะไม่เรียบเสมอกัน แต่การที่มุมกระเบื้องด้านหนึ่งสูงขึ้นเล็กน้อยก็ไม่ถึงกับเป็นอันตรายต่อผู้ใช้ทางเท้ารวมทั้งผู้ฟ้องคดี หากได้ใช้ความระมัดระวังตามสมควรของปกติวิญญูชนโดยทั่วไปและไม่ถึงขนาดที่ผู้ถูกฟ้องคดีจะต้องจัดให้มีเครื่องหมายเตือนภัย ประกอบกับผู้ฟ้องคดีเดินสัญจรไปมาผ่านจุดเกิดเหตุเป็นประจำย่อมที่จะคุ้นเคยและทราบว่าจะควรใช้ความระมัดระวังตามควรแก่กรณีด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง จุดเกิดเหตุอยู่ใกล้กรอบสี่เหลี่ยมรอบโคนต้นไม้ที่ภายในเป็นพื้นดินและมีระดับต่ำกว่าแนวระนาบพื้นกระเบื้องคอนกรีตที่เป็นทางเท้า ซึ่งผู้สัญจรไปมาเห็นได้อย่างชัดเจนและการใช้ทางเท้าบริเวณดังกล่าวต้องใช้ความระมัดระวังตามสมควร และหากผู้ฟ้องคดีเห็นว่าไม่ปลอดภัยก็ชอบที่จะแจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีดำเนินการปรับปรุงแก้ไขให้อยู่ในสภาพที่ปลอดภัยได้

ดังนั้น การที่ผู้ฟ้องคดีมิได้ใช้ความระมัดระวังตามสมควรและเดินสะดุดขอบของแผ่นกระเบื้องที่ปูพื้นเป็นทางเท้า จึงเกิดจากความประมาทเลินเล่อของผู้ฟ้องคดี ความเสียหายที่เกิดขึ้นจึงมิได้เป็นผลโดยตรงที่เกิดจากการที่เจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีละเลยต่อหน้าที่ไม่ได้ดูแลรักษาทางเท้าให้ปลอดภัยแก่ผู้สัญจรไปมาอยู่เสมอ

เจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีจึงไม่ได้กระทำความผิดต่อผู้ฟ้องคดี และผู้ถูกฟ้องคดีไม่จำเป็นต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนในฐานะหน่วยงานต้นสังกัดแต่อย่างใด (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. 1124/2559)

คดีนี้เป็นบรรทัดฐานในการปฏิบัติราชการที่ดีสำหรับหน่วยงานทางปกครองและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่จะได้ตระหนักในหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนดไว้ โดยนอกจากจะต้องดูแลเอาใจใส่และปฏิบัติหน้าที่ด้วยความระมัดระวังรักษาประโยชน์ของสาธารณะแล้ว จะต้องคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนให้ได้รับการบริการหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่ดีและปลอดภัย ซึ่งหากได้ดำเนินการดังกล่าวตามอำนาจหน้าที่แล้วย่อมไม่เป็นการละเลยต่อหน้าที่ส่วนประชาชนผู้รับบริการสาธารณะจากรัฐก็จำเป็นที่จะต้องระมัดระวังในการใช้ประโยชน์ตามสมควรที่ปกติวิญญชนทั่วไปจะพึงปฏิบัติด้วยครับ !

นายปกครอง
